

Hranický zpravodaj

STO
LET
REPUBLIKY

Zpravodaj města Hranic

ročník IV.

číslo 4 / duben 2018

Letos 3800 kraslic

*Městská kulturní zařízení Hranice
přeji všem veselé Velikonoce*

Stovkami kraslic je opět obsypaný kraslicovník na hranickém Masarykově náměstí. Už třetím rokem navozuje velikonoční atmosféru, láká kolemjdoucí k focení a navozuje úsměv a pohodu. Více na straně 10. Foto: Jiří Necid

Zápis do 1. tříd bude v dubnu

Letošní zápis do 1. tříd základních škol v Hranicích proběhne v pátek 6. dubna od 14 do 18 hodin a v sobotu 7. dubna od 9 do 11 hodin. Zapisují se převážně děti, které k 31. srpnu 2018 dovrší věku šesti let. Dítě, které dosáhne šesti let od září 2018 do konce června 2019, může být přijato do školy, je-li průměrně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podruhé k zápisu přijdou děti, které při minulém zápisu dostaly odklad povinné školní docházky. V minulém vydání Hranického zpravodaje se představila Základní škola Šromotovo a Základní škola Drahotuše. V dnešním vydání se představí ZŠ Struhlovsko a Základní škola 1. máje. Obě školy najdete na straně 4. (bak)

Úvodník starosty města:

Před Bečvou nás nic nechrání ani téměř čtvrtstoletí od povodní

Starosta Hranic Jiří Kudláček.

Není tomu tak dávno, kdy jsem pomáhal několika kamarádům likvidovat škody po povodních. Zahrady vypadaly jako vypuštěné dno rybníka, chodníky zmizely pod nánosy písku a kamení, ale nejhorší to bylo uvnitř rodinného domku. Ve sklepě tak 30 centimetrů bahna, zdi nasáklé vodou do výše prv-

ního poschodí a téměř veškeré zařízení od kuchyně po obývací zničeno vlhkostí.

Hranice čekají na protipovodňová opatření od roku 1997. Lidé mají mnohde na stavebách zaznamenanou hladinu vody, jejíž výše je ohromující. Po regionu tehdy jezdili různí zástupci státu, slibovali, řečnili a do dneška nic. Dvacet jedna let. Téměř čtvrt století.

Tenkrát na mě nejvíce zapůsobil pohled jedné starší ženy, která venku pomalu odklízela naplavené dřevo a na tváři měla velkou slzu.

Když jsem nastoupil v roce 2015 do funkce starosty, dal jsem si sám pro sebe předsevzetí, že je nutné tento stav věcí změnit.

Myslím, že mě tehdejší ředitel závodu Povodí Moravy pan Ing. Zedníček neměl vůbec rád. Byl jsem nepříjemný. Každý tý-

den jsem vyžadoval informace, tlačil stavební úřad a lobbval u ministra zemědělství pana Jurečky, aby byly Hranice zařazeny do finančního plánu.

V roce 2017, v květnu, bylo vydáno stavební povolení na rozšíření jezu. Stavební povolení na opravy ohrázení nad jezem bude vydáno v letošním roce.

Zdálo by se tedy, že je vše v pořádku, ale není. Veškerá opatření proměřovali odborníci téměř čtyři roky. Možná si vzpomenete, v loňském roce proběhlo Hranicemi 450 m³/s. Tento průtok je přesná hranice mezi povodňovým stavem II. a III. stupně. Vzal jsem auto a celou lokalitu kolem Bečvy projel. Při tomto průtoku byla pod jezem voda na asfaltové vozovce kolem zahrádkářské kolonie směrem na Lipník.

Pokračování na straně 2

Michal Viewegh přijede do Hranic

Autorské čtení a beseda se současným nejúspěšnějším a nejprodávanejším českým spisovatelem Michalem Vieweghem se uskuteční v Zámeckém klubu v Hranicích **ve čtvrtek 19. dubna** v 19 hodin. Chybět nebude ani autogramiáda.

Michal Viewegh patří k nejúspěšnějším českým literátům. Jeho knih se prodalo více než milion výtisků. Je autorem řady románů, z nichž se mnohé staly bestsellery a později byly zfilmovány. Mezi nejúspěšnější patří Báječná léta pod psa, Román pro ženy, Román pro muže či Účastníci zájezdu. (vk)

Spisovatel Michal Viewegh bude besedovat v Zámeckém klubu. Foto: SME/Gabriel Kuchta

Úvodník starosty města:

Před Bečvou nás nic nechrání ani téměř čtvrtstoletí od povodní

Dokončení ze strany 1

Položil jsem tedy všem, ani se mi nechce říci, odborníkům otázku, co se stane, až vypustíme přes jez 750 až 800 m³/s, které tekly Hranicemi v roce 1997. A dozvěděl se, že na levé straně pod jezem se nám voda vrátí zpět směrem k Sadům Čs. legií. Je úžasné investovat 230 milionů veřejných prostředků, abychom se na konci dozvěděli, že budeme opět pod vodou.

Věřte, budu opět nepříjemný, a to značně.

Právě v tomto období dorazil do Hranic zástupce Povodí Moravy a oznámil, že rozšíření jezu nebude v letošním roce zahájeno. Prý pokyn Ministerstva

zemědělství. Do dopisu generálního ředitele Povodí Moravy jsem napsal, že se mě to osobně dotklo. Upřímně, byl jsem vztekly nad politikou uznávané meze. Vynechám popis vzájemných jednání. Náměstek ministra zemědělství slíbil, že zajistí zahájení stavby ještě v tomto roce. Zbývá tedy jediné, aby odborníci vyřešili situaci pod jezem, a na tom budu nyní usilovně pracovat. Na levou stranu po proudu by se voda neměla vůbec dostat.

Dalším problémem je ochrana na potocích Velička a Ludina. Město nechalo vypracovat odbornou studii, které předložilo k posouzení. Výsledek potvrdil oprávněnost vybudování suchých poldrů v oblasti pod obcí Střítež a na katastru Lhotky. Část pozemků patří i občanům Olšovce.

Jedno ze zásadních protipovodňových opatření na Bečvě v Hranicích by mělo být rozšíření jezu o třetí pole. Spolu s ním připravuje Povodí Moravy i další návazné akce. Jde zejména o navýšení ochranných hrází tak, aby město bylo chráněno (společně s rozšířením jezu) před padesátiletou vodou. Větší povodně zachytí pouze vodní dílo Skalička.

Nyní je potřeba uzavřít s majiteli korektní dohodu o odkupu pozemků nebo věcném břeměni. Následně můžeme budovat. Až se nám vše podaří postavit, začnu opět klidně spát, protože opravdu doufám, že už se nikdy nebudu dívat do očí staršímu člověku, který celý život budoval svůj domov a voda mu jej za několik hodin vzala. Každému v tomto státě, kdo 21 let žvaní o protipovodňové ochraně měst, bych dal do ruky lopatu a nechal ho vyklidit pár sklepů od bahna, které voda nese. Věřím, že to by byla správná metoda jak věci urychlit.

Jiří Kudláček,
starosta města Hranic

Hranice zřídí centrum pro bezdomovce na Třídě ČSA

Město připravilo plán na vybudování Nizkoprahového denního centra zaměřeného na hranické osoby bez přístřeší. Pro toto centrum se ve spolupráci se společností Elim zrekonstruuji městské prostory na Třídě Československé armády.

Město tak chce řešit problém s bezdomovci, kteří se vyskytují v hranických ulicích. Ti mohou přes noc využívat nocležnu, kterou provozuje společnost Elim v městské ubytovně na ulici Vrchlického. Ve dne ale nemají žádnou oficiální možnost přístře-

ší, tepla či osobní hygieny, takže na hranických ulicích působí značně nevábně. Nizkoprahové denní centrum bude mít kapacitu 15 osob, což je pro Hranice dostatečné. Aktuálně se sice v Hranicích vyskytuje 20 až 28 osob bez přístřeší, praxe ale ukazuje, že všichni bezdomovci na jednu noc využít nebudou.

Zřízení takového centra bude přínosem pro město i pro klienty centra. Provozováním služby totiž dojde k omezení nežádoucího chování osob na veřejnosti, jako jsou konzumace

alkoholu a omamných látek, zápch, hluk, vulgární vyjadřování nebo znečišťování veřejných prostranství a společných prostor. Podstatná je také prevence kriminality a eliminace zdravotních rizik.

Zastupitelé na svém únorovém jednání rozhodli, že se pro toto centrum využijí městské prostory ve dvorním traktu v přízemí bytového domu na Třídě Československé armády 184, které jsou ve velmi špatném stavu. Jejich rekonstrukce by přišla zhruba na půl milionu

korun. Protože však bude rekonstrukce a úprava bytových i nebytových prostor provádět Elim vlastními silami, ušetří město polovinu předpokládaných nákladů. Druhou polovinou tak může podpořit provoz tohoto centra. Vzhledem k nezbytnosti rekonstrukce tak vlastně město nebude provoz stát nic navíc.

Centrum by fungovalo od pondělí do pátku od 10 do 15 hodin, v zimě i přes víkend. Jeho provoz bude mít jasný řád, například ho nebudou moci využívat lidé pod vlivem alkoholu. **(bak)**

Uklid'me Hranice

Město Hranice ve spolupráci se spolky Živé Hranice, Junák – český skaut, středisko Psohlavci Hranice, Liga lesní moudrosti – kmen Okwaho a Český rybářský svaz, místní organizace Hranice se zapojuje do celorepublikové kampaně „Uklid'me svět - Uklid'me Česko“, která se v letošním roce koná **v sobotu 7. dubna**. Tato akce bude zároveň oslavou Dne Země. Sraz dobrovolníků bude v 10 hodin v Zámecké zahradě a úklid bude trvat 2 až 3 hodiny. Na akci budou zajištěny ochranné pomůcky, pytle a odvoz odpadu. Akce bude vyhodnocena v červnu ve dvoraně zámku v rámci výstavy ke Světovému dni životního prostředí. Více na www.uklidmecesco.cz, nebo na webových stránkách města Hranic a výše uvedených spolků. **(bak)**

Poplatek za komunální odpad zůstává stejný

Stejná výše poplatku za svoz komunálního odpadu, tedy 600 korun za osobu, čeká letos na občany Hranice. Zastupitelé se totiž v prosinci rozhodli částku za svoz komunálního odpadu nezvyšovat. Výše poplatku tak v Hranicích zůstává stejná již několik let.

Povinnost platit poplatek má každý občan s trvalým pobytem na území města Hranic. Tedy i ti,

kteří mají uvedené bydliště na městském úřadu.

Poplatek bude vyšší 600 korun můžete zaplatit již nyní, buď na pokladně MěÚ Hranice, a to denně (dle úředních hodin), nebo poštovní poukázkou či bankovním převodem (důležité je znát přidělený variabilní symbol). Může se stát, že někteří občané již nebydlí v místě, které mají uvedené jako trvalé bydliště. Ti by se

měli dostavit nahlásit doručovací adresu. Městský úřad Hranice bude rozesílat složenky v průběhu dubna. Dlužníci, kteří dosud nezaplatili za minulé roky a byl jim doručen platební výměr, budou platit dvojnásobnou částku.

V případě nejasností se můžete obrátit na finanční odbor městského úřadu, kancelář 453, Jana Nehybová, telefon 581 828 374. **(bak)**

Ještě lze doplatit poplatky za psy

Poplatek za psa by se sice měl správně zaplatit do konce března, ale pro všechny, kteří opomněli, je šance jej ještě uhradit. Úhrada je možná složenkou na poštu a v pokladně MěÚ Hranice č. dveří 323, či převodem z účtu (důležité je znát variabilní symbol). Poplatky za psy se liší podle toho,

kde jsou psi chováni. Pokud je to v Hranicích – městě v domech se čtyřmi a více byty a v sídlech právnických osob v Hranicích, činí výše poplatku 1500 korun za prvního psa a 2 250 korun za každého dalšího.

V menších domech v Hranicích a v místní části Drahotuše

činí poplatek 200 korun za prvního psa, 350 za druhého psa a 500 za další. V ostatních místních částech, Lhotka, Velká, Slavič, Rybáře, Valšovice, Uhřínov a Středoletí, je sazba 120 korun za prvního psa a 220 za každého dalšího. Všichni senioři dle zákona platí 100 korun za jednoho psa. **(bak)**

Hranice i v letošním roce jezdí Do práce na kole

Město Hranice se již po čtvrté zapojilo do projektu s názvem **Do práce na kole**. I letos je koordinátorem akce Hranická rozvojová agentura, která s městem spolupracuje v různých oblastech, především v oblasti cestovního ruchu, ale i v dalších rozvojových záležitostech.

Stejně jako vloni plánujeme společný výlet otevřením sezóny na Cyklostezce Bečva, který se uskuteční **v sobotu 28. dubna**. Kromě několika prvních jarních kilometrů na kole či koloběžce, můžete získat i drobný upomínkový předmět. Rozšířte naše

řady a přidejte se k loňským 74 účastníkům a vyhraďte krásné ceny. Letos se v průběhu května můžete těšit na akce jako je třeba „kafe na triko“ nebo slevové nabídky.

Nabízíme příležitost jezdit pravidelně, každý den do práce i z práce. Odměnou vám bude lepší fyzická, ušetřité peníze i životní prostředí a čas, kterého nemáme nazbyt, využijete smysluplněji sami pro sebe. Stačí jen vytvořit týmy o 2 až 5 lidech a během května pak co nejčastěji jezdit do práce „na vlastní pohon“. Už druhým rokem se

mohou soutěže zúčastnit také běžci, chodci, vozíčkáři a jezdit se bude i na koloběžkách, bruslích a longboardech.

Výše účastnického poplatku při registraci do 3. 4. činí 290 korun, při registraci od 4. 4. do 17. 4. je to 350 korun a last minute účastnický poplatek od 18. 4. je pak 390 korun. V ceně účastnického poplatku obdržíte tričko s logem z kvalitní biobavlny v hodnotě 300 Kč.

Vyhlášení vítězů plánujeme opět na akci Pokoř své Hranice, která proběhne **v sobotu**

16. června v Sadech Čs. legii a na řece Bečvě, stejně jako vloni.

Cílem kampaně je hravou formou přivést obyvatele Hranic k využívání šetrných způsobů dopravy, ulevit životnímu prostředí a také vnést více radosti a pohybu do běžného pracovního dne.

Město Hranice dlouhodobě podporuje cyklistiku jako zdravý a šetrný způsob dopravy, a i tento projekt zapadá do aktuálně řešené otázky mobility, možného vzniku plánu udržitelné mobility či konceptu Smart City.

Michaela Škrobánková

Workshop o kritickém myšlení a čtení byl úspěšný

Kritické myšlení bylo demonstrováno na bitvě u Trutiny, která proběhla roku 1110 a z dnešního pohledu byla prakticky bezvýznamná. Foto: Adam Purgert

První ze série workshopů o kritickém myšlení a čtení v komunitním a kulturním prostoru se konal 24. února v Karole. Workshop byl zaměřen především na dovednost kritického čtení prostřednictvím analýzy textu a proběhl pod záštitou spolků Živé Hranice a Zvěř, které se snaží spojit lidi různých komunit, rozvíjet poznání, kritické myšlení a vzdělávání, posilovat hrdost, identitu a místní příslušnost a svou aktivní činností přispívat k ochraně přírody a krajiny.

Workshop zahájil lektor Marek Hlaváč, učitel na Střední škole polytechnické v Brně, původem z Hranic. Kritické myšlení bylo demonstrováno na bitvě u Trutiny, která proběhla roku 1110 a z dnešního pohledu byla prak-

ticky bezvýznamná. Naopak velmi zajímavá je z pohledu odlišných pramenů, které bitvu popisují, a to Kosmova Kronika česká a polská Kronika Galla Anonyma. Účastníci byli rozděleni do dvou skupin, každé byly předloženy úryvky opačných pramenů. Následně byla vyvolána diskuze ve skupině a poté řízená diskuze mezi skupinami.

Po necelých dvou hodinách byl workshop ukončen. „Workshop hodnotím jako úspěšný. Účast byla vyšší, než jsme očekávali, a zpětná vazba od lidí byla velice pozitivní. Těšíme se na pokračování, které se již bude více zabývat současným děním a tím, jak se necháme lehce ošálit,“ zhodnotil lektor Marek Hlaváč.

Adam Purgert

Město připravuje kontejnery pro zahrádkáře

Město Hranice, Odbor správy majetku, oznamuje, že od 7. dubna budou přistavovány velkoobjemové kontejnery pro **uložení odpadů ze zahrádek dle harmonogramu zveřejněného na webových stránkách města**. Upozorňujeme občany, že kontejnery jsou učený **pouze na biologicky rozložitelné odpady. Větve je vhodné rozřezat na menší kousky**. Přistavení kontejnerů bude přítomen pracovník společnosti Ekoltes Hranice, který bude dohlížet na ukládání pouze biologicky rozložitelných odpadů. V případě, že Vám časový harmonogram

nevyhovuje, můžete biologický odpad odevzdat ve Sběrném dvoře společnosti Ekoltes Hranice, Zborovská ulice 606, Hranice, telefonní číslo 581 674 422. Provozní doba sběrného dvora je od úterý do pátku od 7 do 16 hodin s pauzou od 12 do 12.30 hodin. V sobotu je otevřeno až od 8 hodin, rovněž do 16 hodin.

Aktuální informace doporučujeme ověřit na webových stránkách společnosti Ekoltes <http://ekoltes.cz/katalog/odpady-sberny-dvur-kontakty-a-provozni-doba/> a <http://ekoltes.cz/novinky>. **(bak)**

Opět lze žádat o kompostéry

Lidé, kteří mají zájem o kompostování odpadu, mohou opět na místě žádat o kompostéry. Žádosti se musí podat nejpozději do konce května.

Město Hranice připravuje opětovně žádost o dotaci v rámci „Operačního programu Životní prostředí“, který je spolufinancován Evropskou unií - Fondem soudržnosti, na nákup dalších kompostérů pro majitele pozemků v katastrálních územích města Hranic a jejich místních částí. Chce tak občanům umožnit likvidaci biologicky rozložitelného odpadu na místě jeho vzniku. Realizace projektu se předpokládá v příštím roce.

Zájemci o kompostéry se musí nahlásit nejpozději do 31. května na Městském úřadu Hranice, Pernštejnské náměstí 1, a to osobně, nebo formou písemné žádosti, případně i e-mai-

lem s uvedením jména, adresy a kontaktního telefonu.

Kontaktní osobou je Mgr. Kateřina Cyžová, referentka Odboru správy majetku MěÚ Hranice, Pernštejnské náměstí 1, Hranice, tel. 581 828 239, e-mail: katerina.cyzova@mesto-hranice.cz, dveře č. 316. **(bak)**

Struhlovsko se zaměřuje na budoucnost

Vážení rodiče budoucích školáků, nyní je doba, kdy se rozhodujete, kterou základní školu pro své dítě zvolíte. Ve výběru školy hraje velkou roli osobní zkušenost, reference, prezentace na veřejnosti.

Nabízíme v průběhu školního roku několik **setkání pro rodiče a jejich děti**, na kterých Vám umožňujeme lépe naši školu poznat a dozvědět se o ní vše, co Vás zajímá.

Jsmo školou zaměřenou na obory budoucnosti – **matematiku, přírodovědné předměty, ale i jazyky a polytechnickou výchovu**. Škola je umístěna v **klidné části města**, obklopena zelení. Je snadno dostupná veřejnou dopravou.

Výuka probíhá v moderně, **nadstandardně vybavených učebnách**. Od první třídy se děti seznamují s interaktivní výukou, která se stává přirozenou součástí vzdělávacího procesu. Učitelé zařazují do výuky efektivní moderní výukové metody s prvky skupinového, projektového či badatelského vyučování.

Děti prvního stupně navštěvují **školní družinu s provozní dobou od 6:00 do 16:30 hodin**. O program se starají tři vychovatelky v samostatných odděleních. Součástí družiny jsou zájmové kroužky, a to od výtvarných až po sportovní.

Po zápisu do prvních tříd začíná takzvaná „**Škola nanečisto**“. Děti se na několika setkáních seznamují se svou paní učitelkou a se třídou, do které budou od září docházet. Tato setkávání se nám velice osvědčila. Děti i rodiče již ví, co je čeká, nemají obavy z neznámého a 1. září je bez slziček a zbytečných starostí.

V naší škole jsou **menší třídní kolektivy** přibližně 20 dětí, umožňující individualizaci a diferenciaci ve vzdělávání žáků.

Od 1. třídy se žáci učí **anglický jazyk** a od šestého ročníku druhý cizí jazyk, dle volby německý či ruský.

Velkou ozdobou naší školy je venkovní zahrada umožňující bohaté sportovní a přírodovědné využití, proto rádi učíme venku –

Děti často pracují ve skupinách. Foto: ZŠ Struhlovsko

v naší **přírodní učebně a zahradě s jezírkem, pergolou, mobilním posezením s lavičkami**.

Ve školní jídelně si mohou Vaše děti vybrat z **nabídky dvou jídel** – vaří se zde velmi chutně.

Budeme velice rádi, když se na dalších úspěších, rozvoji

a proměnách naší školy budete podílet i Vy a stanete se součástí naší velké školní rodiny.

Více o škole se dozvíte na www.stru.hranet.cz. Těšíme se na setkání s Vámi a Vašimi dětmi při zápisu do první třídy.

Vaši Struhlováci

Na zápis zve Základní škola 1. máje

Výběr školy ovlivňuje samotný postoj dítěte ke vzdělávání. Jaká kritéria ovlivňují volbu školy? Kromě dostupnosti školy jsou to vzdělávací výsledky, způsob výuky, maximálně přátelské a vstřícné prostředí k dětem, jakým aktivitám se škola věnuje, otevřenost vůči rodičům a hlavně, jaká v ní panuje atmosféra.

A co Vám může nabídnout kvalitní výuka?

Kvalitní výuka podle nejmodernějších trendů vedenou

kolektivem odborně vzdělaných, zkušených a vstřícných pedagogů.

Úspěchy v různých vědomostních i sportovních soutěžích v okresním i krajském měřítku.

Vysoké procento úspěšnosti přijetí našich absolventů na prestižní střední školy.

Bilingvní třídu. Jsme jedinou základní školou v rámci kraje, která tento typ výuky nabízí. Každoročně otevíráme jednu první třídu s bilingvní výukou v českém a anglickém jazyce.

Děti ze Základní školy 1. máje se svou paní učitelkou. Foto: ZŠ 1. máje

Výuku cizích jazyků, která patří mezi naše hlavní priority – od 1. ročníku začínáme s angličtinou, v šesté třídě přibude další cizí jazyk – německý, ruský nebo francouzský, popřípadě třetí jazyk v rámci volných aktivit.

Počítačovou gramotnost – výuka ICT probíhá od 5. do 9. ročníku.

Neustálé investice do zkvalitnění vybavení a prostředí pro naše žáky, využívání moderních technologií ve výuce – interaktivní tabule, dataprojektory, čtečky. Děti jsou vtahovány přímo do dění u tabule, což aktivizuje jejich pozornost a zájem o učení.

Zdravý životní styl – například výuka plavání, záchranně-branný kurz. Pro prevenci vadného držení těla používáme overbally. Pořádáme vícedenní ekopobyty i lyžařské výchovně-vzdělávací kurzy. K hodinám tělesné výchovy nám slouží sportovní areál u školy.

Zapojení v různých projektech: například „**Zdravé zuby**“, „**Ovoce do škol**“, „**Recyklohraní**“, „**Hledáme své kořeny - přírodní a kulturní**“, „**ŠIK**“ – informační kanál zaměřený na prevenci problémových oblastí, „**Reading week**“ – čte-

ní pohádek v anglickém jazyce mladším spolužákům. „**Den pro zdraví**“ – cyklistický výjezd žáků 2. stupně, „**Den Země**“ a další projekty.

Zájmové kroužky. V letošním školním roce máme veselou vědu, taneční, keramický kroužek, korálkování, ale také šachy, tradiční i netradiční sportovní hry, házenou, florbal, golf nebo kroužek robotiky.

Předcházení patologickým jevům – s odborníky z různých oblastí připravujeme množství preventivních programů zaměřených na danou tematiku, které jsou „šité“ na míru každé věkové kategorii.

Školní družinu s nadstandardní péčí, která je nabízena žákům 1. až 3. třídy v době od 6:00 do 16:30 hodin.

Vedení elektronických třídních knih a žákovských knížek od 3. ročníku.

Pokud vás tato nabídka zaujala, jste srdečně vítáni. Bližší informace o naší škole můžete získat osobní návštěvou, prohlídkou školního webu www.zsmaje.cz, ale i třídních webů. Nebo se s námi můžete spojit telefonicky na čísle 581 675 412.

Za celou školu vás zve vedení školy ZŠ 1. máje

Famózní souhra violoncellového dua otce a dcery

Souhru Dominiky Weiss Hoškové a Jiřího Hoška oceníte zejména pro svou brilantnost a oduševnělost. Těšit se na toto vystoupení můžete **ve čtvrtek 12. dubna** od 18 hodin. Představení se koná v rámci předplatitelského cyklu hraničského Kruhu přátel hudby.

Jiří Hošek je pokládán za jednu z nejvýraznějších postav interpretačního umění současnosti. Pravidelně koncertuje doma i v zahraničí. Jeho repertoár sahá od barokní hudby až

po modernu a věnuje se též hudbě židovské.

Dominika Weiss Hošková začala hrát na violoncello ve svých čtyřech letech. Stala se absolutní vítězkou soutěžního klání o stipendium Yamaha a absolvovala půlroční stáž v Paříži. V červnu 2010 jí byla udělena Stříbrná medaile Senátu Parlamentu ČR za šíření dobrého jména a tradice české hudby ve státě Izrael. Úspěšně se účastnila řady violoncellových soutěží a sólově koncertuje s renomovanými tělesy. (vk)

Atraktivní violoncellistka Dominika Weiss Hošková vystoupí v Hranicích se svým otcem Jiřím Hoškem. Foto: archiv umělců

Americké jaro nabídne náhled do světa opery

Městská kulturní zařízení Hranice vás srdečně zvou na 13. ročník festivalu Americké jaro, který se uskuteční **ve středu 2. května** v 18 hodin v Koncertním sále v Hranicích. Tento festival je v současnosti největším projektem česko-americké kulturní spolupráce.

Americké jaro letos představí originální umělkyni Kelley

Hollis, která přitahuje pozornost světa opery jedinečnými dramatickými interpretacemi současných děl. Toho dosahuje svým neobyčejně poutavým hlasem, ale také hereckým nadáním. Sopranistku Kelley Hollis bude na kytaru doprovázet Tomáš Hanzlíček. Koncert je součástí předplatitelského cyklu Kruhu přátel hudby. (vk)

Filmový večer s vůní dalek a dobrodružství

Také letošní Expediční kamera nabídne skvělé filmy. Foto: archiv pořadatele

Jak vyčistit tělo přírodní cestou?

Městská knihovna připravila pro jarní období přednášku – besedu o bylinkách. Chcete vědět, jak spolupracují naše orgány? Co znamená systém pěti elementů? Jak může souviset dostatek vody s naším zdravím? Jak se může-

me zbavit škodlivin, toxinů, plísni a parazitů? Nejen to se dozvíte na přednášce odbornice na bylinky Ing. Anny Skokánkové. Beseda se koná **v úterý 10. dubna** v 18 hodin ve studovně městské knihovny. Vstupné je 20 korun. (mj)

Letos se uskuteční již 9. ročník Mezinárodního filmového festivalu Expediční kamera, a to **v pátek 13. dubna** od 18 hodin v Zámeckém klubu. Očekávat můžete nejlepší filmy sezóny z celého světa i novinky z domácí produkce. Pásmo bude rozděleno do dvou částí, první začne

v 18 hodin a druhá ve 20 hodin. Letos budou uvedeny filmy například z prostředí Amazonky, Norska, Nového Zélandu, ale také se jako diváci dostanete do stínů sedmitisícových vrcholů – na hranice Číny a Kyrgyzstánu. Vstupné je 50 korun na jeden blok. (vk)

INZERCE

Zhodnotte své úspory

garantovanou úrokovou sazbou až 3,4% za rok

S nastupujícím jarem všechno roste a kvete. **Co Vaše úspory? Není ten pravý čas na změnu?**

Zkuste **termínovaný vklad**. Peníze na něj uložíte na přesně stanovené období a po celou dobu se k nim bude připisovat **garantovaný úrok**. Dle zákona o bankách jsou veškeré termínované vklady **100% pojištěny** až do výše 100 000 eur (tj. 2 500 000 Kč).

Král mezi termínovanými vklady *Finanční produkt roku 2017*

Nejvyšší úročení termínovaných vkladů dlouhodobě nabízí NEY spořitelní družstvo, které je na trhu již **od roku 1999**.

Aktuální sazby si můžete také prohlédnout na stránkách **www.ney.cz**

NEY spořitelní družstvo **Otevírací doba**

Salmův palác

Horní nám. 1

779 00 Olomouc

Tel.: 778 112 110

E-mail: olomouc@ney.cz

Pondělí 9–17 hod

Úterý 9–17 hod

Středa 9–18 hod

Čtvrtek 9–17 hod

Pátek 9–16 hod

Finparáda.cz

★★★★★

Finanční produkt roku 2017

Spořitelní družstvo **ney**

Termínovaný vklad uzavřete i na dálku v pohodlí vašeho domova prostřednictvím mobilního bankéře.

Anna Musilová je srdcem i duší Galerie M+M

Každý, kdo zná Annu Musilovou nebo se s ní jen setkal, nevěřičně kroutí hlavou a přeje si, aby měl alespoň z poloviny tolik energie. Řeč není o žádné mladé slečně, ale dámě, která letos oslavila významné jubileum.

Anna Musilová vede třiačtyřicátým rokem soukromou Galerii M+M v Hranicích, a přestože většinu svého života strávila v Brně, Hranice si zamilovala. S obdivuhodným nasazením pořádá v galerii výstavy, koncerty či přednášky, za což ji město v roce 2005 odměnilo Cenou města Hranic.

O svém vztahu k městu a přístupu k životu se hezky vyjádřila v jedné ze svých kronik. V roce 1997 zapsala: „Rok odsypává

poslední korálky svých dnů a já počítám, že jsme tu již 6 roků. Pro někoho celá věčnost, pro nás jako okamžik. Přesto si připadám, jako bych tu byla odjakživa. Tak mi Hranice přirostly k srdci. Až budou lidé chodit kolem našeho domu nevšímavě, až příznivci, přátelé a dokonce i síly nás opustí, budu sedět, vzpomínat a snít a možná si řeknu: A teď si mě mouchy sežerte, já jsem u konce. Ale ještě ne! Chci ještě běhat po schodech nahoru a dolů, vyháňet všechny pavučiny, pěstovat květiny a starat se o návštěvníky.“

Od té doby uplynulo bezmála jednadvačacet let, ovšem Anna Musilová k životu přistupuje stále se stejným optimismem

a energií jako tenkrát. Málokdo by jí hádal její skutečný věk, a jelikož „věk dámy se neříká“, pomozme si malou přesmyčkou. Když jí v březnu na Výstavě velikonočních tradic zastupitelka města Lenka Kopřivová přála s kyticí v ruce, Anna Musilová s humorem sobě vlastním poznamenala: „Proč to říkáš, kolik mi je let? Já si pořád myslím, že je mi 58.“

Aničce, jak ji většina lidí ráda oslovuje, tak ještě dodatečně přejeme k narozeninám všechno nejlepší. Hlavně zdraví a ať je plná optimismu, radosti ze života a energie jako dosud. Rádi jí to budeme ještě dlouho závidět.

Za všechny její přátele a příznivce Galerie M+M Radka Kunovská

Stále energická Anna Musilová slavila v březnu narozeniny. Foto: Radka Kunovská

Noví dobrovolní dárci krve jsou i ze Střední odborné školy

Na transfúzní oddělení do hranické nemocnice vyrazili studenti oboru Bezpečnost a právo. Foto: archiv školy

Výzva pro dárce krve v Hranickém televizním zpravodajství i výzva Hematologicko-transfúzního oddělení Nemocnice Hranice na jeho facebookové stránce se setkala s výrazným

ohlasem u studentů 4. ročníku oboru Bezpečnost a právo Střední odborné školy v Hranicích. Připojili se k nim také studenti 3. ročníku téhož oboru. Na transfúzní oddělení v Hranicích přišlo

odevzdat necelý půl litru nejvzácnější tekutiny 30 dárců, z toho 27 prvodárců z řad studentů včetně třídní učitelky. Osm zájemců bylo bohužel vyřazeno z různých důvodů, které byly

způsobeny únavou, či zdravotním omezením. Tuto studentskou iniciativu podporuje také vedení školy a věří, že studenti školy budou v dárcovství krve pokračovat. (red)

Galerie M+M má za sebou velikonoční výstavu

Vajíčka slepičí, křepelčí, husí, kachní i pštrosí. Malovaná, dřevěná, vyškrabávaná, látková, zdobená voskem i slámou. To vše a mnohem více bylo k vidění v prostorách Galerie M+M, kde probíhala během března tradiční Výstava velikonočních tradic. Návštěvníky přivítal ve velkém sále pestré barevný velikonoční jarmark provoněný perníkem. Ve stáncích si mohli zakoupit kromě perníčků také kraslice, pomlázku, výrobky ze dřeva i látky, keramické předměty či různá zvířátka. Nechyběla světička s velikonočně prostřeným stolem a dvoreček s originálním kurníkem, králíkárnou nebo čapím hnízdem. Foto: Radka Kunovská

Domov seniorů se zapojil do soutěže „Jedeme v tom společně“

V letošním roce jsme se rozhodli zapojit do celostátní soutěže s názvem „Jedeme v tom společně“. Tento projekt vymysleli a organizují již třetím rokem v Domově seniorů Vrbno pod Pradědem.

Cílem akce je motivovat seniory k pohybu, v tomto případě se jedná o jízdu na šlapadle či rotopedu, a také podpořit aktivizaci a společenské vazby klientů mezi sebou. Trasa je dlouhá 1800 kilometrů, objedeme společně celou Českou i Slovenskou republiku. Startuje se hypoteticky na Pradědu, projíždí se městy Ostrava, Povážská Bystrica, Košice, Nitra, Bratislava, Brno, České Budějovice, Písek, Plzeň, Praha, Hradec

Králové, Olomouc a cíl je opět na Pradědu. Start byl stanoven na 1. března v 10 hodin a projekt potrvá do konce dubna. Protože je to pro klienty Domova seniorů v Hranicích první ročník, stanovili jsme si reálný cíl, a ten je, dokončit soutěž. Takže naše heslo zní: „Není důležité zvítězit, ale zúčastnit se!“

Podrobnosti k celé akci jsou na www.jedeme-spolecne.cz. Na letošním ročníku se podílí Výbor dobré vůle – nadace Olgy Havlové, europoslanec za KDU-ČSL Tomáš Zdechovský, firma Marli – David Valach a Linda Dolečková, město Vrbno pod Pradědem, Katedra informatiky UP Olomouc.

**Bc. Alena Židková,
Domov seniorů Hranice**

Výstava připomíná 20 let od rekonstrukce zámku

Na Staré radnici probíhá až do 27. května výstava Chlouba Hranic: zámek. Nastiňuje historii této významné památky při příležitosti 20 let od dokončení rekonstrukce této stavby, která stále udivuje návštěvníky hlavně unikátní zastřešenou dvoranou. Přinášíme rozhovor s Vladimírem Juračkou, který se zasloužil o rekonstrukci zámku v pozici tehdejšího starosty. Položili jsme mu několik otázek.

Jak vlastně vznikl nápad pustit se do rekonstrukce zámku?

Po roce 1990, po zrušení národních výborů, došlo v České republice k obnově obecní samosprávy a obce mohly rovněž získat zpět svůj majetek, který vlastnily do roku 1949, kdy jim byl postátněn. Jednu z položek takto získaného majetku představoval hranický zámek. Jeho stav však byl velmi žalostný, odhad nákladů na opravy byl velmi vysoký a také chyběl účel, pro který by mohl být zámek nově využit. To dokonce vedlo k úvahám zámek prodat někomu, kdo ho využije pro komerční účely. Naštěstí k tomu nedošlo.

Několik let poté se začaly objevovat problémy s nedostatkem prostor, potřebných pro výkon nových agend veřejné správy, které stát průběžně na obce přenášel. Stávající budova radnice (Stará radnice na Masarykově náměstí – poznámka redakce), která svému účelu sloužila od počátku 16. století, už žádné rozšíření prostor neumožňovala. A tak jsem navrhl zastupitelstvu, abychom zámek opravili a přestěhovali do něho stávající radnici.

Jak na to reagovali zastupitelé?

Prosadit tento záměr nebylo jednoduché. V té době byly příjmy obcí daleko nižší, než je tomu dnes. K tomu je třeba připočíst zanedbaný stav infrastruktury města, vyžadující velké investice. A tak se nelze divit tomu, že se ozývaly hlasy, že se si město něco podobného nemůže dovolit. Naštěstí převládá názor, že stávající stav je neudržitelný a rekonstrukce pro účely moderní veřejné správy je nezbytná, takže zastupitelstvo rozhodlo zadat zpracování projektu. Peníze se pak našly díky výnosu z prodeje neupotřebitelného nemovitého majetku města a nakonec se vše podařilo bez nutnosti vzít úvěr.

V čem spočíval projekt rekonstrukce?

Cílem projektu bylo, kromě odstranění řady stavebních závad, přiblížit výslednou podobu původnímu stavu z doby renesance, především odkrytí arkády, které byly necitlivě zazděny ve druhé polovině 19. století. Zároveň bylo nezbytné vytvořit další kanceláře, což znamenalo do půdních prostor vestavět nové prostory. Autor projektu, Ing. arch. Röder, navrhl zastřešení dvorany, a tím umožnil její využití pro kulturní a společenské účely a vyřešil tepelné ztráty místností, do nichž se vcházelo z arkád.

To bylo docela odvážné řešení. Jak se k tomu stavěli památkáři?

Nejvíce bojů jsme s nimi svedli právě o zastřešení dvorany. Hned na začátku tuto myšlenku kategoricky zamítli a prosazovali dražší a náročnější

variantu spočívající v zasklení jednotlivých arkád. Nepřesvědčila je ani počítačová vizualizace, že které bylo zřejmé, o jak esteticky necitlivý zásah se jedná. Jejich odpor jsme překonali až poté, co jsme svolali setkání nejvýznamnějších českých památkářů. Na tomto jednání nakonec převládá názor zastřešení dvorany povolit. Bylo to v hodině dvanácté, stavební práce byly už v plném proudu a bylo třeba urychleně přepracovat původní projekt. Nicméně celkově musím hodnotit spolupráci s památkáři jako dobrou, stejně jako nám, tak i jim šlo o to, aby výsledek obnovy zámku odpovídal jeho památkové hodnotě.

Jak probíhala rekonstrukce?

Podařilo se nám vybrat velmi dobrou stavební firmu a díky ní byla rekonstrukce dokončena za dva a půl roku a ve vysoké kvalitě. A to i přes bezpočet problémů, které nebylo možno předvídat, například objev dřevěných konstrukcí napadených dřevomorkou, zničené kuželky v balustrádě, problémy se statikou a řadu dalších. Bohužel, tyto práce s sebou nesly vícenásobné klady, a tak jsem musel několikrát žádat zastupitelstvo o další rozpočtová opatření. Nejtěžší to bylo po povodni v roce 1997, která městu způsobila značné škody na majetku. Peněz tehdy opravdu nebylo nazbyt a hrozilo zastavení prací. Nakonec se podařilo rekonstrukci zámku dokončit v plánovaném termínu v říjnu roku 1998. Tímto datem se začala psát po bezmála pěti stoletích nová historie hranického zámku.

Vladimír Juračka. Foto: Jiří Necid

Zámek před 20 lety. Foto: archiv MKZ Hranice

Na Staré radnici probíhá až do 27. května výstava Chlouba Hranic: zámek, která připomíná historii této unikátní památky. Foto: Jiří Necid

Na výstavě „Chlouba Hranic: zámek“ jsou unikátní fotografie z historie hranického zámku, ukázkou pozdně gotických kachlí, ale také obrazy zámku, které namalovala hranická autorka Ludmila Kočičová. Obrazy, na kterých je zámek vyobrazen v proměnách různých ročních období i pohledů, jsou k prodeji. Foto: Marek Suchánek

Sběratelské suvenýry ke 100. výročí

Ke koupi jsou dřevěné známky a turistické nálepky ke 100. výročí vzniku republiky. Foto: TIC Hranice

Ke 100. výročí založení samostatného Československého státu nechalo Turistické informační centrum v Hranicích zhotovit speciální sběratelské turistické suvenýry. „Lidé si mohou v Turistickém informačním centru na zámku zakoupit dřevěné Výroční turistické známky s vyobrazením sochy lva, který je součástí mauzolea na hranickém městském hřbitově. Na druhé straně turistické známky pak najdete portrét Tomáše G. Masaryka a znaky státnosti. Druhým suvenýrem je turistická nálepka opět s motivem mauzolea a T.G. Masaryka,“ sdělila Jolana Konečná z hranického „íčka“. (jk)

Citáty ozvláštní hranické náměstí

Se zcela nezvyklou výzdobou ke 100. výročí založení samostatného Československého státu přicházejí Městská kulturní zařízení Hranice. Ve spolupráci s obchodníky v centru Hranic chtějí umístit do výloh, oken a skleněných dveří citáty prvorepublikových osobností.

„Chceme touto netradiční formou připomenout stoleté výročí založení Československé republiky. Přejeme si, aby citá-

ty kolemjdoucím zlepšily náladu, vykouzlily úsměv na tváři nebo poskytly malé zamyšlení,“ sdělila Veronika Koláčková, autorka nápadu a dramaturgyně Městských kulturních zařízení Hranice.

V případě zájmu o zapojení se do výzdoby náměstí, mohou obchodníci kontaktovat Veroniku Koláčkovou na telefonním čísle 778 88 053 nebo na e-mailu mkz@hranet.cz. (vk)

Originální stánek upoutal návštěvníky veletrhu

Netradiční expozice návštěvníky zaujala. Foto: TIC Hranice

Se zajímavou expozicí prezentovalo hranické Turistické informační centrum město Hranice začátkem března na veletrhu v Ostravě. Expozice v historickém duchu s fotografiemi památek a zajímavostí v Hranicích navozovala atmosféru historické komnaty a přitom poukázala na největší taháky ve městě. Informační centrum tak upoutalo návštěvníky stejně jako vloni, kdy expozici zaměřilo na Hranickou propast.

Veletrh cestovního ruchu s názvem Dovolena, region

a lázeňství se konal na výstavišti Černá louka v Ostravě od pátku 2. března do neděle 4. března. Pracovnice hranického „íčka“ letos opět nabízely návštěvníkům atraktivní letáčky a mapy regionu, a lákaly tak turisty k návštěvě města i okolí. Jednalo se o tradiční a největší výstavu cestovního ruchu v Moravskoslezském kraji, jejímž cílem je návštěvníkům nabídnout co nejširší spektrum odpočinkových, ale i aktivních tipů pro trávení volného času a dovolené. (jk)

PŘEDPORODNÍ KURZY PRO NASTÁVAJÍCÍ MAMINKY

KDE: Nemocnice Hranice a.s.
dále dle rozpisu termínů na webu.
KDY: od března 2018

Obsahem předporodního kurzu je seznámení rodičů s přípravou na porod, s obdobím šestinedělí a péčí o novorozence. Tento kurz provádí porodní asistentky od roku 2000. Je určen pro těhotné po ukončeném 30. týdnu těhotenství i jejich partnerům.

Kurz je složen ze čtyř lekcí, jejichž obsah podrobně popisujeme na webové stránce.

Porod samotný je pro některé maminky stresující situace, a proto se snažíme alespoň seznámením s prostředím a přátelským přístupem snížit obavy.

Začátek lekcí je v 15.00 hodin.

Sraz na první až třetí lekci je ve 14:45 u jídelny nemocnice v Hranicích.
Sraz na čtvrtou lekci je v 16:15 hodin před dveřmi porodního sálu
Nemocnice Valašské Meziříčí a.s.

web: nemocnicevalmez.agel.cz/predporodni-kuzy-hranice

Nemocnice Valašské Meziříčí
Člen skupiny AGEL

Pozor na změnu svozu komunálního odpadu

Společnost Ekoltes Hranice, a.s. upozorňuje občany, že náhradní svozy komunálního odpadu budou provedeny

- za pátek 30. března 2018 (Velký pátek) předcházející den, tj. čtvrtek 29. března 2018
- za pondělí 2. dubna 2018 (Velikonoční pondělí) následující den, tj. úterý 3. dubna 2018

Sběrný dvůr bude v období od 30. března 2018 do 2. dubna 2018 uzavřen.

Otis Laubert - mimořádně přitažlivá výstava v Synagoze

Návštěvníci uvidí v galerii Synagoga od Otise Lauberta například sako krejčího plné knoflíků, barokně vyzdobené berle nebo jelena s paroží plným ostrých připínáčků. Foto: monografie Otis Laubert museum

Jedna z klíčových osobností konceptuálního umění na Slovensku – Otis Laubert, představí začátkem května výběr ze své tvorby v hranické Galerii Synagoga.

Pro návštěvníky galerie to bude mimořádně přitažlivá výstava, protože celá jeho tvorba, počínaje kresbami a malbami přes koláže, asambláže, prostorové objekty a instalace, je gejzírem skvělých nápadů provázaných osobitým humorem, hravostí,

vtipem, dokonalým souzvukem radosti z tvorby a vážného soustředění při jejich vymýšlení.

Otis Laubert své práce prezentoval na individuálních i kolektivních výstavách po celé Evropě a několikrát i ve Spojených státech. Byly jich stovky a mediální ohlasy byly mimořádné. Diváci, kteří zavítají na jeho výstavu do Synagogy, se mohou těšit na množství atraktivních artefaktů, mimo jiné i na jeho vtipnou sérii vyparáděných sak.

Uvidí sako hodináře vytvořené z několika stovek náramkových hodinek, sako pošťáka přelepené několika tisícovkami poštovních známek, sako kartografa vyplněné fragmenty map.

Jako protiváha jejich módní fajnivosti se na stěně galerie objeví mohutná vypreparovaná hlava jelena s paroží plným ostrých připínáčků a k tomu navíc zdravotnické berle zaobalené do veselého barokního hávu. Takových a podobných vizuálně

přitažlivých dada posunů bude v galerii vystavených několik desítek.

Nemůžeme a nechceme prozradit celou koncepci výstavy, z množství věcí, které budou prezentované, jsme zvolili drobný popis jen několika děl jako upoutávku a jako pozvánku na opravdu jedinečný zážitek při prohlídce výstavy Otise Lauberta v Synagoze. Vernisáž této výstavy se uskuteční **ve čtvrtek 3. května** v 17 hodin. **Marian Meško**

Koncert amerického sboru v Synagoze

Americký ženský sbor Cecilia Ensemble - Grand Monadnock Youth Choir míří do Hranic a vystoupí v Galerii Synagoga **v úterý 24. dubna** od 17 hodin. Nenechte si ujít jedinečné vystoupení. Vstupné na koncert je symbolických 50 korun. Foto: webové stránky sboru

Beseda o archeologii

Milovníci puzzle si mohou na výstavě „Chlouba Hranic: zámek“ také poskládat zámeckou kachli. Foto: Dagmar Holcová

Pro milovníky archeologie a výkopávek je připravena beseda na téma archeologie hranického zámku, a to v souvislosti s výstavou „Chlouba Hranic: zámek“. O archeologických výzkumech, objevech a historii samotného

zámku promluví archeolog, historik a autor modelu historického centra města Stanislav Miloš. Beseda se uskuteční **v úterý 17. dubna** v 17 hodin v muzeu na Staré radnici v Hranicích, vchod z Radniční ulice. Vstup je zdarma. (ms)

V Synagoze budou „židovské Velikonoce“

Křesťané mají Velikonoce, židé Pesach. Pesach patří mezi nejvýznamnější židovské svátky. Trvá osm dnů a letos připadá na dny 31. března až 7. dubna.

Svátek Pesach si v hranické synagoze připomeneme **v pátek 6. dubna** od 17 hodin ukázkou průběhu sederové večere. Zájemci se seznámí s tím, jak vypadá stůl připravený pro sederovou

večeři, ochutnají symbolické potraviny včetně macesů a vyslechnou úryvky z Pesachové hagady. Sederovou večerí provede student judaistiky na Filozofické fakultě Univerzity Palackého Vladimír Juračka.

K vidění bude hraná ukáзка sederové večere a připravené budou i ochutnávky tradičního jídla. Vstup je zdarma. (red)

Letos 3 800 kraslic

Na náměstí už stojí kraslicovník. I poté, co byl dozdobený, nosili lidé další a další kraslice, takže jejich počet narostl na 3 800 kusů. Děkujeme všem školám a školkám, studentům Střední lesnické školy a Střední průmyslové školy, Charitě Hranice, Centru U kocoura Mikeše, Centru Jitřenka, Dětskému centru a všem lidem, kteří přispěli

kraslicemi. Bez nich by tento projekt nemohl vzniknout. Děkujeme také obci Běloutín, panu starostovi Eduardu Kavalovi, který věnoval letošní strom. A děkuji také Ivaně Humplíkové a Lucii Davidové, které strom nazdobily. Přejí všem veselé Velikonoce.

Nada Jandová,
ředitelka MKZ Hranice

Jaká byla situace v roce 1918 v Hranicích?

K letošnímu stoletému výročí vzniku republiky nebude na škodu připomenout, jak vypadala v roce 1918 situace v Hranicích.

Hranice byly město se silnou německou menšinou, která až do roku 1903 ovládala i radnici. Až poté se díky Judr. Františku Šromotovi dostalo vedení radnice do českých rukou, politické spory však neustávaly. I na vyhlášení války reagovaly obě strany rozdílně. Zatímco podle městského kronikáře Čenka Kramoliše Němci přivítali manifest Mým národům (o vyhlášení války) „se zářícími obličejí, Češi jedni smutni, druhí zaraženi, ustrašení jak kuřata, když cítí, že jestřáb se na blízku vznáší“. Není divu, české obyvatelstvo chápalo válku jako vnucenou, k tomu vedenou proti „slovanským bratrům“, Srbům a Rusům. Navíc vítězství Centrálních mocností (Německo, Rakousko-Uhersko) by po válce otevřelo cestu tvrdě germanizace, případně maďarizace. Od prvních měsíců války začaly represe, byly zahájeny politické procesy, padaly rozsudky smrti.

Válka dopadla na hranické občany velmi rychle. Zatímco hraniční muži mašinovali na frontu, do rezervní vojenské nemocnice, která v Hranicích vznikla, denně přijížděly vojenské transporty zavřených, nemocných

a raněných vojáků z bojů v Haliči (dnešní Polsko). Na 1500 jich zde zemřelo a jsou pochováni v hranickém mauzoleu. Na jednu stranu tedy Hranicko muselo živit tisíce vojáků, raněných i nemocných a uprchlíků z Haliče, na druhou stranu již do konce srpna 1914 odešli z města bojovat téměř všichni muži ve věku od 19 do 42 let.

Brzy se začal objevovat nedostatek potravin. Od dubna 1915 se začaly vydávat lístky na chleba a mouku a situace se neustále zhoršovala. Přídělový systém byl prakticky na všechno, ale záruka, že na lístek něco dostanete, žádná. Po smrti Františka Josefa I. a nástupu Karla I. (1916) již byla Rakousko-Uherská říše rozvrácená, vyhladovělá a národnostně rozpolcená. I v Hranicích se začala objevovat myšlenka samostatného československého státu.

Prvním zřetelným činem, který ukázal na rozpory mezi citěmi českých představitelů Hranic

a rakouských politiků, bylo jednomyslné udělení čestného občanství Aloisi Jiráskovi městskou radou 2. července 1918. Proč Jirásek a proč to bylo výrazné protirakouské gesto? Alois Jirásek byl mluvčím 222 předních českých osobností, které v květnu 1917 podepsaly Manifest spisovatelů, kulturních a vědeckých pracovníků. Ten byl adresován českým poslancům Říšské rady a vyzýval je, aby jasně hájili české zájmy. A. Jirásek se navíc znovu výrazně a jasně veřejně ozval v dubnu 1918: „*Vytrváme, dokud nezvítězíme. Vytrváme, až pozdravíme samostatnost svého národa.*“ Stal se tedy symbolem boje za samostatnost.

Hranický obecní výbor navíc připojil k udělení čestného občanství větu, že se připojuje „*k resolucím pražským a neochvějně trvá na požadavcích národa československého.*“ Na konci léta 1918 již povolila cenzura, takže české regionální noviny se odvážily psát o aktivitách exilových představitelů v čele s T. G. Masarykem a o činnosti československých legií. Vnitřní rozklad Rakouska-Uherska tak už byl zřejmý a definitivní konec na spadnutí. **(bak)**

Pramen: Václav Bednář - Říjen 1918 z knihy Osudové osmičky 20. století v Hranicích

První republiku připomíná také výstava o Sokole

Také výstava „Pod praporem Sokola“ o historii hranického Sokola připomíná období první republiky. K vidění je na Staré radnici v Hranicích. Návštěvníci se například dozvědí, že v roce 1915 byla rozpuštěna Česká obec sokolská a nastala přísná perzekuce Sokolů. První světová válka tak utlumila tělovýchovné a sportovní dění v Hranicích. Když začalo v roce 1918 politické uvolnění, opět se začala rozvíjet tělovýchova. Už na jaře roku 1918 zahajují opět své cvičení ženy. Začíná i ostatní činnost, cvičí se, konají se přednášky, slavnosti. Když je 28. října 1918 vyhlášena Československá republika, bylo sokolstvo první, které se postavilo do jejich služeb. Sokolská stráž měla službu na nádraží a u budov vojenských ústavů. Za tuto práci dostala jednota od Ministerstva národní obrany dík a uznání. Koncem roku 1918 měla hranická sokolská jednota už 172 členů. **(red)**

Vojáci otevrou v kasárnách své muzeum

Nové muzeum připravuje armáda v Kasárnách generála Zahálky. Stálá expozice posádky Hranice se věnuje historii vojenských ústavů v Hranicích a 7. mechanizované brigády. Veřejnosti se mimořádně otevře v rámci oslav 100 let republiky **ve čtvrtek 10. května**, a to od 9 do 12 hodin a od 13 do 18 hodin. Vstup do expozice je v místě bočního vstupu do Zrcadlového sálu a je zdarma. Organizované skupiny se mohou objednat u kpt. Ladislava Kabáta na telefonním čísle 724 233 282. **(red)**

Fotosoutěž „Jsme Češi“ – Češi na fotkách s českou vlajkou

Je jedno, zda fotku pořídíte v exotických krajích nebo u chalupy v Beskydech. Soutěžící budou mít za úkol vyfotit české občany s naší vlajkou na různých zajímavých místech.

Fantazii se meze nekladou, hodnotit se bude nápaditost fotek a celková kompozice s vlajkou.

Fotografická soutěž je určena pro amatérské fotografy a je rozdělena do dvou kategorií podle věku: do 18 let a nad 18 let. Fotografie v tištěné podobě o roz-

měru 15 x 20 cm musí soutěžící donést nebo zaslat do Turistického informačního centra na zámku v Hranicích do pátku 7. září. Odborná porota pak vybere tři nejlepší fotografie v každé věkové kategorii. Vyhlášení soutěže

proběhne veřejně ve dvoraně hranického zámku ve středu 26. září a zahájí tak výstavu fotografií „Jsme Češi!“, která potrvá do 24. října.

Výherce čekají lákavé ceny. Výherci v kategorii děti a mládež do 18 let obdrží: 1. cena - digitální fotoaparát SONY WSC 810, 2. cena - Instax mini 9 s fotografickým papírem, 3. cena - fotokurz v hodnotě 1600 Kč. Tyto ceny věnuje hranický velkoobchod s kancelářským zbožím – firma Astra Office.

Výherci v kategorii dospělí se mohou těšit na: 1. cena - kurz tvůrčí fotografie od České fotškoly Olomouc v ceně 4 400 Kč, 2. cena - luxusní plnicí pero Parker, 3. cena - portrétní nebo rodinné fotografie od profesionálního fotografa Pavla Jakubky.

Soutěž připravila Městská kulturní zařízení Hranice ve spolupráci s hranickým Domem dětí a mládeže. Více informací a pravidla soutěže najdete také na portále mkz-hranice.cz. **(red)**

MUZEUM A GALERIE

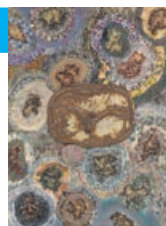
Galerie Synagoga

Janáčkova 728, Hranice, tel. 581 606 077, www.muzeum-hranice.cz
Otevřeno: út–so 9:00–12:30 a 13:00–16:00, ne 9:00–12:30 a 13:00–17:00.

Do 29. 4. 2018 - Igor Minárik: Kresbomalby. Výstava významného slovenského představitele analytické malby.

3. 5. – 17. 6. 2018 - Otis Laubert: Dílo. Výstava mistra různých forem koláže, asambláže, objektů, instalací a kreseb s osobitou privátní poetikou a originálním viděním. Velkou skupinu jeho děl tvoří různé druhy interpretací z dějin umění. Vernisáž se uskuteční **ve čtvrtek 3. května** v 17 hodin.

Stará radnice

Radniční 1, Hranice, tel. 581 601 390, www.muzeum-hranice.cz
Otevřeno: út–so 9:00–12:30 a 13:00–16:00, ne 9:00–12:30 a 13:00–17:00.

Do 27. 5. 2018 - Chloubka Hranic: zámek. Výstava k dvacátému výročí rekonstrukce hranického zámku.

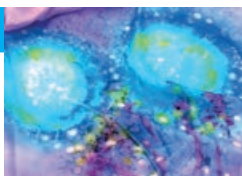
Do 27. 5. 2018 - Pod praporem Sokola. Výstava představí historii Sokola v Hranicích, který vznikl v roce 1887.

Galerie Severní křídlo zámku

Pernštejnské nám. 1, Hranice, tel. 581 828 114, www.muzeum-hranice.cz
Otevřeno: po a st 8:00–17:00, út a čt 8:00–15:00, pá 8:00–14:00, so–ne zavřeno.

Do 20. 4. 2018 - Obrazy skupiny Trojice. Výstava představí tvorbu Jany Dědochové, Růženy Kalinové a Milana Kaplana.

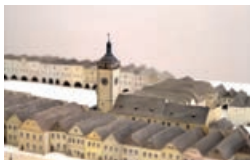
Muzeum na zámku

Pernštejnské nám. 1, Hranice, tel. 581 607 479, www.muzeum-hranice.cz
Otevřeno: st a ne 14:00–17:00 nebo po předchozí domluvě v Turistickém informačním centru na zámku.

Stálá expozice zbraní: Hranice na mušce. Výstava zbraní ze sbírek hranického muzea. Návštěvníci mohou obdivovat unikátní kousky, seznámit se se zápalnými mechanismy palných zbraní, uvidí nádherně zdobené šavle, které nosili vojáci a státní zaměstnanci.

Stálá expozice s modelem historického jádra města Hranic. Návštěvníci mohou sledovat průběžné dokončování modelu, jehož autorem je Stanislav Miloš.

Galerie M+M

Jurikova 16, Hranice, tel. 581 602 148, galeriimm.wordpress.com.
Otevřeno: po–ne 13:00–17:00 (dopoledne na zazvonění nebo po předchozí domluvě).

19. 4. – 9. 5. 2018 - Výstava prací žáků ZUŠ Hranice. Výstava prací žáků Základní umělecké školy. Vernisáž se uskuteční **ve čtvrtek 19. dubna** v 17 hodin.

25. 5. – 16. 6. 2018 - Výstava dětských prací. Pokud máte doma malého umělce, přineste do 15. května jeho díla do Galerie M+M. Vernisáž se uskuteční **v pátek 25. května** v 17 hodin.

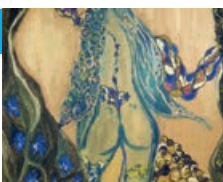

Lázeňský dům Moravan

Teplíce nad Bečvou 63, tel. 581 683 640, 581 683 333, www.ltnb.cz.
Otevřeno: po–ne 8:00–20:00.

Do 14. 5. 2018 - Alice Adamčíková Koupilová: Nekonečné možnosti. Výstava olejomalb.

15. 5.–20. 6. 2018 - Danuše Pytlíková: Moje radost. Výstava enkaustiky.

Coffee Obsession

Jiráskova 429, Hranice, tel. 774 617 044. Otevřeno: po–pá 7:30–19:00, so 9:00–12:00.

Do 30. 4. 2018 - Obrazy Pavly Böhmové. Výstava.

PROGRAM

Středa 4. 4.

17:00 - Poznej romantismus – koncert Základní umělecké školy. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118, vstup zdarma.

Pátek 6. 4.

17:00 - Pesach: židovské Velikonice – představení původu, příkazů a zvyků, týkajících se přípravy jídla k tomuto svátku. Koná se v Galerii Synagoga v Hranicích, Janáčkova 728, vstup zdarma.

20:00 - Revival night – koncert revivalových kapel Judas Priest Moravia a Doro & Warlock. Koná se v Zámeckém klubu (pod hradbami zámku) v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné v předprodeji 120 Kč, na místě 150 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Sobota 7. 4.

9:00 - Ukázková lekce Power Yoga – na lekci je třeba se předem přihlásit na tel. 733 544 332. Koná se v BSS Clubu v Drahotuších, Pivovarská 102, vstup zdarma.

9:30 - Běh vítězství – start padesátého prvního ročníku běžeckého závodu. Koná se na stadionu SK Hranice a jeho okolí. Propozice, přihlášky, mapy tratí a další bližší informace naleznete na www.atletikahranice.cz.

10:00 - Uklidme svět – uklidme Česko – dobrovolnická akce v rámci Dne Země. Sraz všech zájemců o dobrou věc bude v Zámecké zahradě v Hranicích, více informací naleznete na www.uklidmecesko.cz.

12:00 - Hranická desítka – start čtvrtého ročníku běžeckého závodu. Koná se na stadionu SK Hranice a v jeho okolí. Propozice, přihlášky, mapy tratí a další bližší informace naleznete na www.atletikahranice.cz.

12:00 - Hranická dvacítká – start čtyřicátého sedmého ročníku běžeckého závodu. Koná se na stadionu SK Hranice a v jeho okolí. Propozice, přihlášky, mapy tratí a další bližší informace naleznete na www.atletikahranice.cz.

KULTURNÍCH, SPOLEČENSKÝCH A SPORTOVNÍCH AKCÍ

20:00 - 10 let Neřeš – koncert oblíbené kapely a jejich hostů. Koná se v kulturním domě v Opatovicích.

Neděle 8. 4.

16:00 - Bezkontaktní ženy – bláznivá komedie divadelního spolku Tyl Drahotuše. Koná se v kulturním domě v Bělotině.

19:00 - Futurum s Romanem Dragounem – koncert legendární české kapely. Koná se v Zámeckém klubu (pod hradbami zámku) v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné v předprodeji 220 Kč, na místě 270 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Úterý 10. 4.

15:00 - Senior kavárna nejen pro seniory – na téma, jak si zachovat dobré zdraví. Koná se v místnosti Osadního výboru v Drahotuších.

18:00 - Jak vyčistit tělo přírodní cestou – přednáška odbornice na bylinky Ing. Anny Skokánkové. Koná se ve studovně Městské knihovny v Hranicích, Masarykovo nám. 71, vstupné 20 Kč.

19:00 - Radůza – vystoupení oblíbené písničkářky, harmonikářky a hudební skladatelky. Koná se v Divadle Stará střelnice v Hranicích, Sady Čs. legií 770, vstupné 380 Kč. Předprodej restaurace Stará střelnice, tel. 581 602 187, knihkupectví Ezop (horní podloubí Hranice), tel. 581 602 547.

Středa 11. 4.

18:00 - Severozápadní Rusko – první díl cestopisné besedy Stanislava Kuchaříka. Koná se v Domě s pečovatelskou službou v Hranicích, Tovačovského 2000, vstupné dobrovolné.

19:00 - Lenka Dusilová – koncert známé české zpěvačky, šestinásobné držitelky hudební ceny Anděl. Koná se v Zámeckém

klubu (pod hradbami zámku) v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné v předprodeji 150 Kč, na místě 200 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Čtvrtek 12. 4.

18:00 - Kruh přátel hudby: Dominika Weiss Hošková a Jiří Hošek – famózní souhra violoncellového dua otce a dcery. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118, vstupné mimo předplatné 250 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

19:00 - Ray Cooney: Prachy – divadelní představení s Vandou Hybnerovou, Ondřejem Vetchým a dalšími. Koná se v Divadle Stará střelnice v Hranicích, Sady Čs. legií 770, vstupné 550 Kč. Předprodej restaurace Stará střelnice, tel. 581 602 187, knihkupectví Ezop (horní podloubí Hranice), tel. 581 602 547.

Pátek 13. 4.

18:00 a 20:00 - Expediční kamera 2018 – Mezinárodní festival outdoorových filmů. Koná se v Zámeckém klubu (pod hradbami zámku) v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné na místě 50 Kč za jeden blok.

Čtvrtek 14. 4.

9:00 - Ukázková lekce Pevné břicho – na lekci je třeba se předem přihlásit na tel. 733 544 332. Koná se v BSS Clubu v Drahotuších, Pivovarská 102, vstup zdarma.

16:00 - TaťánaFest – vzpomínková akce na významnou osobnost hranické kultury Dr. Taťanu Jonasovou. Bližší informace o programu naleznete na www.tatanafest.cz. Koná se v Divadle Stará střelnice v Hranicích, Sady Čs. legií 770, vstupné dobrovolné.

19:00 - Bezkontaktní ženy – bláznivá komedie divadelního spolku Tyl Drahotuše. Koná se v kulturním domě v Malhoticích.

Pátek 15. 4.

16:00 - Bezkontaktní ženy – bláznivá komedie divadelního spolku Tyl Drahotuše. Koná se v kulturním domě v Hrabůvce.

Úterý 17. 4.

17:00 - Sportovec roku 2017 – ocenění nejlepších hranických sportovců loňského roku. Koná se ve dvoraně hranického zámku, Pernštejnské nám. 1, vstup zdarma. Hostem je J. Weber, mistr světa ve Freestyle footbalu.

Čtvrtek 19. 4.

17:00 - Vernisáž k výstavě: Výstava prací ZUŠ Hranice. Koná se v Galerii M+M v Hranicích, Jurikova 16, vstup zdarma.

19:00 - Beseda s Michalem Vieweghem – setkání s populárním spisovatelem spojené s autorským čtením. Koná se v Zámeckém klubu (pod hradbami zámku) v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné v předprodeji 80 Kč, na místě 100 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

19:00 - Miloš Meier: Drumming syndrome – speciální vystoupení jednoho z nejuznávanějších bu-

beníků v České republice. Koná se v Divadle Stará střelnice v Hranicích, Sady Čs. legií 770, vstupné v předprodeji 200 Kč, na místě 250 Kč. Předprodej restaurace Stará střelnice, tel. 581 602 187, knihkupectví Ezop (horní podloubí Hranice), tel. 581 602 547.

Pátek 20. 4.

17:00 - Fotografie Pchjongčchang 2018 – přednáška fotografky Barbory Reichové. Koná se v restauraci Archa v Hranicích, Masarykovo nám. 89, vstup zdarma.

20:00 - Ventolin a Johuš Matuš – přes den David Doubek alias Ventolin přednáší na univerzitě, po večerech baví na koncertech. Koná se v Zámeckém klubu (pod hradbami zámku) v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné v předprodeji 140 Kč, na místě 180 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

20:00 - Elvis Presley revival – vystoupení revivalové skupiny. Koná se v City Clubu v Hranicích, Masarykovo nám. 121, vstupné předprodej 180 Kč, na místě 250 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479 nebo v City Clubu, tel. 777 120 276.

Sobota 21. 4.

15:00 - Den tance ZUŠ – přehlídka tanečních souborů. Koná se ve dvoraně zámku v Hranicích, vstup zdarma.

19:00 - Bezkontaktní ženy – bláznivá komedie divadelního spolku Tyl Drahotuše. Koná se v Divadle Stará střelnice v Hranicích.

Úterý 24. 4.

17:00 - Cecilia Ensemble - Grand Monadenock Youth Choir – vystoupení amerického ženského sboru. Koná se v Galerii Synagoga v Hranicích, Janáčkova 728, vstupné 50 Kč.

Čtvrtek 26. 4.

18:00 - Absolventský koncert – koncert absolventů Základní umělecké školy. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámek 118, vstup zdarma.

Pátek 27. 4.

20:00 - Sarkonia, Atak, Quattro Buggy – koncert metalových kapel. Koná se v Zámeckém klubu (pod hradbami zámku) v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné v předprodeji 80 Kč, na místě 100 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Sobota 28. 4.

8:00 - Jarní svod loveckých psů – koná se v prostoru Letního kina v Hranicích. Bližší informace a propozice naleznete www.myslivost.cz/omsprerov/.

9:15 - Zahájení sezóny na Cyklostezce Bečva – tradiční zahájení cyklistické sezóny se společnou vyjíždkou a doprovodným programem. Společný výjezd od stadionu SK Hranice, Žáčkova ulice, směr Jadran v Oseku nad Bečvou. Každý účastník vyjíždky obdrží drobný propagační předmět a občerstvení v cíli.

20:00 - Vladivojna La Chia – koncert jedné z nejvýstřednějších českých alternativních umělkyní. Koná se v Zámeckém klubu (pod hradbami zámku) v Hranicích, Pernštejnské nám. 1, vstupné v předprodeji 150 Kč, na místě 200 Kč. Předprodej v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Nepřišel Vám do schránky Hranický zpravodaj? Volejte 581 607 479.

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA ZPRAVODAJE je v úterý 10. dubna 2018.

PŘIPRAVUJE SE NA KVĚTEN**Úterý 1. 5.**

7:00–16:00 - Akce Bílý kámen – otevření vojenského prostoru Libavá veřejnosti. Podmínky vstupu a bližší informace na www.akcebilykamen.cz.

Středa 2. 5.

18:00 - Kruh přátel hudby - Americké jaro – koncert americké sopranistky s neobyčejně poutavým hlasem Kelley Hollis a vynikajícího českého kytaristy Tomáše Hanzlíčka. Koná se v Koncertním sále v Hranicích, Zámecká 118. Vstupné mimo předplatné je 200 Kč. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Čtvrtek 3. 5.

17:00 - Vernisáž k výstavě Otis Laubert - dílo. Koná se v Galerii Synagoga v Hranicích, Janáčkova 728, vstup zdarma. Více na straně 10.

Pátek 4. 5.

9:00–17:00 - Farmářské trhy – tradiční trhy regionálních pro-

duktů a potravin. Koná se na Masarykově náměstí v Hranicích, vstup zdarma.

Úterý 8. 5.

9:00–16:00 - Otevření mauzolea – zpřístupnění Památníku obětí první světové války veřejnosti. Koná se na Městském hřbitově v Hranicích, vstup zdarma.

Čtvrtek 10. 5.

19:00 - Yellow Sisters – nejoriginálnější česká a-cappella, ženské vokální kvarteto, odstartuje svým koncertem v Zámeckém klubu tradiční Jazzové dny v Hranicích. Vstupné je 200 Kč v předprodeji, 250 Kč na místě. Předprodej je v Turistickém informačním centru na zámku, tel. 581 607 479.

Navštivte nové webové stránky a vyberte si z pestrého programu akcí v Hranicích a okolí kultura-hranice.cz.

Pořádáte zajímavou akci? Dejte nám o ní vědět! Stačí vyplnit formulář a vložit fotografii nebo napsat e-mail na mic@meu.hranet.cz nebo zavolat na 581 607 479.

Kam vyrazit na Hranicku?

Všechny programy najdete na kultura-hranice.cz

INZERCE

Kotlíkové dotace**Tepelné čerpadlo SAMSUNG**

- 4,4 kW – pořizovací náklady cca 22 500,-
- 6 kW – pořizovací náklady cca 27 500,-
- 9 kW – pořizovací náklady cca 45 500,-
- 12 kW – pořizovací náklady cca 71 500,-
- 14 kW – pořizovací náklady cca 82 500,-
- 16 kW – pořizovací náklady cca 97 500,-

*Ceny jsou uvedeny s DPH včetně montáže a uvedení do provozu.

Klimatizace SAMSUNG

- klimatizace, které topí a chladí
- dodávka včetně montáže od 20 000,- s DPH

Provádíme povinné revize

- kotlů na tuhá paliva ATTACK, VIADRUS, IMMERGAS, SIME, ENBRA a všech kotlů domácí výroby a chladírenských zařízení, klimatizací

Vytápění nemovitostí

- provádíme návrhy a montáže podlahových a radiátorových topných systémů

Václav Kufa
Tel.č.: 773 579 990

www.samsungcentrum.eu nebo www.a-centrum.eu

Klára Venclová
Tel.č.: 731 889 668

TatánaFest se blíží

Velký vzpomínkový koncert u příležitosti prvního výročí odchodu významné osobnosti hranické kultury Taťány Jonasové se blíží. TatánaFest se uskuteční **v sobotu 14. dubna** od 16 hodin v Divadle a restauraci Stará střelnice. Na dvou pódii vystoupí 15 souborů, kapel, sborů i sólistů, kteří byli s její osobou propojeni. Více na webu kultura-hranice.cz. (red)

Technické služby Hranic slaví letos 50 let

Jaké vlastně byly počátky dnešního Ekoltesu, původně Technických služeb Hranic? Zavzpomínal na to pan Miroslav Krasňák, který v šedesátých letech stál u zrodu hranických Technických služeb.

Od srpna 1960 jsem pracoval jako vedoucí odboru místního hospodářství, obchodu a dopravy. Měl jsem na odboru dvě pracovnice, jednu pro obchod, druhou pro hospodaření s byty. Já se staral o místní hospodářství od komunálních služeb a domovní správy po celou údržbu a provoz. Na silnicích pracovalo osm zametaček, o veřejné osvětlení se starali dva brigádníci, na veřejné zeleni pracovalo osm lidí. Provozovali jsme hřbitovní zahradnictví, kde se postavila nová provozovna a skleník, zajišťovali jsme údržbu hřbitovů a dvou wc. Město se ale rozrůstalo, a s tímto počtem lidí nebylo

možné úkoly plnit. V roce 1962 jsme díky okresu koupili první kropící vůz a v roce 1964 první zametací vůz města Hranic. Díky majitelům nemovitostí a péči občanských výborů jsme udržovali ve městě zeleň.

Rada Městského národního výboru mě pověřila, abych založil Technické služby. To se stalo v únoru 1968. Ve městě to bylo znát a rozsah služeb se postupně zvětšoval. Například se rozšiřovalo veřejné osvětlení z 360 světel na 1 220 v prosinci 1970.

Z Technických služeb se později stal Ekoltes, jistě se rozšířily a zlepšily poskytované služby, ale poslání, zvelebovat město a udržovat jeho dobrý stav, zůstalo stejné. Jako zakladatel a pamětník blahopřeji vedení Ekoltesu a jeho pracovníkům k tomuto výročí hodně zdaru a úspěchů ve prospěch občanů města Hranic.

Miroslav Krasňák senior

Po požáru v roce 1974 utržila sokolovna největší rány

Budovu sokolovny jsme opustili v minulém vydání v roce 1974, kdy sokolovnu zasáhl ničivý požár. I toto období zpracovaly v roce 2009 Mgr. Irena Marie Kubešová a Ing. Jarmila Marková, autorky stavebně-historického průzkumu sokolovny.

Po požáru v roce 1974, kdy vyhořel sál tělocvičny včetně sedlové střechy, byla sokolovna z hlediska přestaveb zasazena rána dosud nejtvrdší. Místo sedlové střechy se na ní objevila střecha plochá. Postaveno bylo druhé patro s chodbou, zázemím a miniaturními pokojíky noclehárny.

Tělocvična dostala nový strop, upraven byl balkon, vybudována byla druhá galerie na západní straně. Balkony galerií na obou stranách získaly nový tvar, místo zaoblených částí šlo o jakési krabice vysunuté do prostoru a zakryté nevhodným obložením.

Obloženy byly také stěny tělocvičny a předsálí, ale také další prostory, zejména chodby. Zbudovány byly nové prosklené přepážky v předsálí, a to nevhodnými novodobými versalitovými obklady. Byla postavena přepážka oddělující bufet v předsálí s výdejním okénkem, došlo k vybudování nového schodiště z předsálí k balkonu v tělocvičně. Místo řady původních oken byla instalována okna používaná v dané době masově na sídlištích v panelové zástavbě. Z této doby pochází i některé další úpravy v bytě, sociálních zařízeních či vestavba nákladního výtahu.

V roce 1975 dostala sokolovna nové omítky. Rozsáhlá rekonstrukce této budovy skončila 1. května 1976.

Následně byly provedeny některé drobné zásahy. Napří-

klad v roce 1983 byly provedeny drobné úpravy v restauračních prostorách a ve skladu v suterénu. Týkalo se to nových obkladů stěn, instalace svítidel a nové vzduchotechniky.

Přelomový rok 1990

Přelomem v historii „pozastaveného“ Sokola byl rok 1989, sametová revoluce. „Od počátku roku 1990 se bývalí členové Sokola zajímali, zda TJ Sigma Hranice vstoupí do České obce sokolské a obnoví tak tělocvičnou jednotu Sokol Hranice,“ vzpomínal Pavel Vývoda, který byl starostou Sokola v období od roku 2001 do roku 2012.

V Hranicích tak začal fungovat po dlouhých letech opět Sokol, který po složitých peripetiích a soudních sporech získal zpět majetek až v roce 2000. Od té doby se jej snaží udržovat.

Historie Sokola Hranice

8. díl: 1974 - 2009

Členové Sokola se vlastními silami podílejí na opravách a údržbě, řeší „kostlivce“, kteří jim vypadávají ze skříní, jako například nezkolaudované záležitosti z dob před rokem 1989 a podobně.

Jak sdělil někdejší starosta Sokola Pavel Vývoda, k největším investicím patřilo v roce 2005 vybudování únikového schodiště a výměna deseti dveří za protipožární. V roce 2006 to bylo zřízení dalších hydrantů, doplnění nouzových osvětlení, ale také oprava střechy.

Fotografie ze 17. 11. 1974 zachycuje opravu sokolovny, v jejímž rámci bylo zbudováno několik přístaveb. Foto: archiv muzea a galerie

Projekty na obnovení sokolovny

V lednu 2007 zpracovala hraničká projekční kancelář Ing. Antonína Pavelky projekt, který zahrnoval stavební úpravy sociálního zařízení a zateplení kavárny. Projekt řešil v přízemí hlavní budovy toalety pro muže a tělesně postižené, v předsálí pak toalety pro ženy a další úpravy. Na jeho základě byla zateplena kavárna, provedena oprava WC v předsálí a vedle bytu sokolníka.

„Je s podivem, že tyto zásahy jsou v památkově chráněném objektu povolovány. Vždyť sokolovna v době svého vzniku patřila k architektonicky nejcenějším soudobým hraničským stavbám,“ uvádí se v roce 2009 ve stavebně historickém průzkumu sokolovny, který byl součástí studie celkové obnovy sokolovny, která byla tehdy zadána Ing. arch. Beránkovi z Hranic.

Podle informací Pavla Vývody se v roce 2009 uskutečnila oprava střechy svépomocí, byly vybudovány nové rozvody topení a vyměněna topná tělesa. Zednické a malířské práce dělali členové Sokola sami. Opravena byla také rozvodna, která byla osazena novými jističi.

Stavba sokolovny byla chráněna od roku 1995 a památková ochrana byla zrušena v roce 2014.

Jak měla sokolovna vypadat

Studie z roku 2009 doporučila při rekonstrukci návrat k sedlové střeše a odstranění naprosto nevhodné nadstavby druhého patra. Dále zachovat všechna původní okna a dveře, okna z přestaveb přizpůsobit původním. Studie doporučuje navrátit členění fasád římsami, barevnost omítky řešit podle původních odstínů, to znamená průčelí ve světle béžové barvě, nátěry oken a dveří ve světle zelené s výjimkou hlavního vstupu, který má být ponechán v přírodní úpravě. Dále zachovat zbylé původní obklady v umývárkách, stejně jako původní umyvadla a vodovodní kohoutky. V interiérech odstranit novodobé obklady z rekonstrukce po požáru v roce 1974 a obnovit obložení stěn. Důležité je také zachování původních hodnotných architektonických detailů a mobiliáře, jako například základního kamene z roku 1927, původní schodiště před hlavním vstupem, původní okna a dveře, stejně jako původní ostění jeviště, stropy v předsálí a další. Mimo dalšího studie také doporučuje naradit sériově vyráběné zářivky vhodnějšími svítidly.

(nad)

Pokračování příště
Seriál najdete také na
www.muzeum-hranice.cz

Fotografie ze 17. 11. 1974 zachycuje opravu sokolovny po požáru v interiéru, kdy mimo jiné získaly balkony jiný tvar. Foto: archiv muzea a galerie

Po opravách v sedmdesátých letech má Sokolovna rovnou střechu. Foto: archiv muzea a galerie

Hranický šachista dosáhl na titul velmistra

Hranický šachista Ludvík Pospíšil je světovou raritou. Zatímco Guinnessova kniha rekordů se zajímá pouze o to, kdo se kdy stal nejmladším šachovým velmistrem, Ludvík Pospíšil se stal velmistrem v korespondenčním šachu v roce 2014 ve svých 80 letech. Na základě zisku titulu velmistra, což je nejvyšší šachové ohodnocení, získal i domácí čestný titul „Mistr korespondenčního šachu“. Pan Ludvík Pospíšil nám odpověděl na několik otázek.

Kdy jste vůbec se šachy začínal?

Se šachy jsem začínal v deseti letech. Naučil mě je otec, ale časem moc radosti z mého zájmu o šachy neměl, říkal, že jsem se měl věnovat raději jazykům. V roce 1947 v Opavě jsme parta kluků ze Sluneční ulice šli jedné březnové neděle kolem oken Národní kavárny a viděli jsme, jak se chystá zahájení šachového turnaje. Nechal jsem se kluky umluvit a poprvé v životě jsem se jako nezletilý odvážil do restaurace. Že jako jsem přeborníkem naší ulice. Zařadili mne do turnaje salátů a já slavně zvítězil. Tak to tehdy s mou doživotní láskou k šachu začalo. O pár roků později jsem si splnil sen šachových dorostenců a účastnil se v letech 1951 a 1952 republikových přeborů mládeže v Chocni, kde jsem si

zahrál s řadou pozdějších výborných šachistů.

A kdy jste začal s korespondenčním šachem?

Někdy v polovině padesátých let. Jenže já měl na šachy málo času, nemohl jsem jezdit po turnajích. Kvůli třídnímu původu jsem skončil na šachtě, dojížděl jsem. Brzy ráno jsem vstával, pozdě večer jsem se vracel.

První vydání je z roku 1843, poslední vyšlo v roce 1930. Já mám vydání z roku 1880.

Navíc jste se musel vyrovnat s přechodem na počítače, to už jste nebyl nejmladší, jak jste to zvládl?

Už v roce 1987 jsem si pořídil svůj první osobní počítač značky Atari se šachovým programem, ještě na magnetofonové pásce.

Ludvík Pospíšil za svým šachovým stolem. Mezi diplomy nad jeho stolem je možná nejdůležitější ten zcela vlevo, jediný, který není jeho. Je to titul vzorné manželky mistra šachu. A říká, že je rozhodně zasloužený, manželky šachistů to nemají lehké. Foto: Petr Bakovský

Pracovalo se i o víkendech. Volné jsem měl tři neděle v měsíci. Ale jak se říká mezi šachisty, „talentu se neubráníš“, měl jsem obstojnou fotografickou paměť, dokázal jsem hrát z paměti současně proti dvěma soupeřům. Hrát naslepo není zase nic až tak mimořádného, světový rekord tehdy v roce 1960 držel Maďar Janos Flesch, který dokázal hrát naslepo proti 52 soupeřům najednou. Tehdy jsem se taky začal věnovat korespondenční hře. Tahy se posílaly poštou, partie trvaly několik let, nejdelší mi zabraly tak šest let.

U korespondenčního šachu ale bývala důležitá i bohatá šachová literatura.

To je pravda, mám na 1500 šachových knížek, většinou o zahájení, která hraji. Nejslavnější šachová kniha, něco jako bible šachistů, se jmenuje Handbuch des Schachspiels (Příručka hry šachové), kterou sepsal Paul Rudolf von Bilguer.

Jmenoval se Colossus. Pak přicházely stále výkonnější stroje a programy. S nadsázkou říkám, že dříve stačilo porazit soupeře jen jednou, teď musím porazit svůj počítač, soupeře a ještě jeho počítač, takže ten bod dnes má trojnásobnou hodnotu. S nástupem moderní techniky se samozřejmě změnil i systém hry. Nejprve se přešlo na elektronickou poštu, dnes už máme vlastní webserver, kde je tah po odeslání kdekoli na světě do minuty. Takže doba hry se zkrátila, partie se dnes hrají obvykle tak do dvou let. Dnes hrají šachy přes poštu jen filatelisté.

V šachu se dnes prosazují i hodně mladí hráči, vy jste asi nejstarší šachista na světě, který dosáhl na titul velmistra.

No já jsem si s tím ziskem titulu velmistra záměrně nepospíšil. Načasoval jsem si ho ke svým osmdesátinám. Těšil jsem se, že se dostanu do Guinnesso-

vy knihy rekordů. Ti dobráci mi ale dali vědět, že evidují pouze nejmladší velmistry, starci je nezajímají. Takže mi rekord uznat nemohou.

Znáte některé své soupeře osobně, ať už domácí, nebo zahraniční?

S mnohými domácími hráči jsem se setkal na turnajích praktického šachu. Všichni korespondenční začali jako praktičtí hráči šachu a zůstali jimi, i když začali hrát korespondenčně. Zahraniční soupeře většinou neznám, ale v roce 1990 se hrál přátelský zápas Austrálie – Česko. To se hrají dvě partie současně, jednou máte bílé a jednou černé kameny. Mým protihráčem byl Frank Hutchins. Černými jsem proti němu zvolil v Tarraschově obraně variantu pojmenovanou Schara Hennig gambit. Soupeř mi napsal, že jsem si vybral zahájení, které úspěšně používá australské

národní družstvo. A že ho jeho prohra bílými se mnou tak potěšila, že pokud jsem ochotný se s ním podělit o své šachové rozumy, že se přiletí na mne podívat i s manželkou. Když jsme se setkali, Frankova paní se představila jako Diana, dcera Cecilia Purdyho. Cecil John Seddon Purdy je nejslavnější korespondenční šachista, je to první mistr světa v korespondenčním šachu z roku 1953, takže to pro mne bylo o to zajímavější setkání.

A na co jsem se ještě nezeptal a měl bych?

Jestli se třeba šachisté modlí, aby vyhráli.

A modlí se?

Samozřejmě, že se modlíme. Máme dokonce svou bohyni, přesněji můzu. Jmenuje se Caissa a původně je to mytická thrácká dryáda. Tedy skutečně někdo. Středověcí poeti na její oslavu psali rozsáhlé básně.

**Děkuji za rozhovor
Petr Bakovský**

Korespondenční šach

Korespondenční šach, moderně koršach, je hraní šachu formou dálkové komunikace. Časová spotřeba v partii se zde počítá na dny a hráči směřují při hře využívat veškeré formy podpory, mohou například nahlížet do literatury, radit se s dalšími osobami, analyzovat na počítači za pomoci šachových programů. Čeští korespondenční šachisté patří dlouhodobě ke světové špičce. Historicky má Česká republika celkem 15 velmistrů a 6 velmistřů v korespondenčním šachu.